

Blandede bolsjer i november

Dejlige regionsmøde liver op; men surt tilskudsbøvl giver problemer.

Jeg var lidt nervøs, da vi besluttede at relancere regionsmøderne - mon der ville komme nogen? Ville emnerne og den nye form holde?

Jeg blev positivt overrasket! Vi havde to

særdeles givende regionsmøder. Det kan vi takke de omkring 60 deltagerne for; men især vil jeg sende en stor tak til oplægsholderne, for gode igangsættende og interessante oplæg.

På Randers Lille Skole stod skolens formand, Ove Salling Østergaard og skolens leder Klaus Krusell for indholdet. De lagde ud med et oplæg om "myter og virkelighed omkring forældrenes engagement, behov og skolens behov set ud gennem brillerne på skolens leder og et bestyrelsesmedlem". Uderligere bad de deltagerne diskutere udkastet til en spørgeskemaundersøgelse om "indflydelse, ansvar, engagement, værdier og behov" som skolens bestyrelse planlægger at gennemføre.

En uge senere på Roskilde Lille Skole var det Holbæk Lille Skole ved bestyrelsesmedlem Jette Kjærsgaard og skoleleder Calle Nørvig, der lagde op til debatten med oplæg om, hvordan man på Holbæk Lille Skole arbejder med skolens kultur, understøtter forældrenes engagement i skolen og ikke mindst inddrager forældrene i udarbejdelsen af skolens 5-årige udviklingsplaner.

De efterfølgende debatter var livlige og engagerede; og over maden var der megen nyttig erfaringsudveksling.

Jeg tror, at det er lykkedes at forny regionsmøderne, således at det fra at være informationsmøder styret af foreningen snarere er blevet medlemmernes møde, hvor foreningen tager sig af rammerne, mens deltagerne og skolerne står for indholdet.

Hvor blev informationerne så af - kan man spørge? Her satser vi på at opgra-

deringen af nyhedsbreve med ugentlige (Skoleposten) og månedlige udsendelser (Bestyrelsesposten) dækker behovet - om satsningen er rigtig kan vi jo diskutere på Repræsentantskabsmødet 11. april - invitationen er sendt ud.

Tilskudsændring med tilbagevirkende kraft giver skolerne økonomiske problemer og svækker tilliden til systemet

Som en tyv om natten ændrede folketingets Finansudvalg de lovfæstede regler om efterregulering af stats-tilskud for perioden august-december 2007. Det kostede lilleskolerne 654.000 kr. Der er tale om store beløb - helt op til 125.000 kr. mindre end forventet for en skole. Særligt grelt er det, når en ny skole med 65 elever under opbygning pludselig må vinke farvel til 66.000 kr.

Det er simpelthen ikke i orden at gennemføre ændringer af tilskudssystemet uvarslet og tilbagevirkende på denne måde. Det giver skolerne økonomiske problemer, det kan give skolerne problemer i forhold til pengeinstitutter og kreditforeninger, som får bestyrket deres fornemmelse af at statslige tilskud ikke skal regnes som alt for sikre og det undergraver tilliden til såvel tilskudssystemet som Undervisningsministeriets håndtering af tilskudssystemet.

December er juletid: Glædelig jul!

Tak for et godt samarbejde i 2007. Jeg håber det bedste for lilleskolerne, skolernes bestyrelsesmedlemmer, medarbejderne og forældre i 2008! GODT NYTÅR!

Torben Berg, formand for Lilleskolernes bestyrelse

INDHOLD

Blandede bolsjer i november

Ændret reguleringstilskud - reguleringen af tilskud for august-december 2007 er ændret med tilbagevirkende kraft. Vi gennemgår ændringerne og giver eksempler på konsekvenserne. S 2-3

Nye lånetyper og nye vurderingskriterier 1. januar 2008 - SDO- og SDR0-lån indføres næste år. Det medfører også nye vurderingskriterier. Måske forringes skolens finansieringsmuligheder? Men det er dog fortsat muligt at optage gammeldags R0-lån (realkreditobligationslån), men er det en fordel? S. 4.

Kort ny om lilleskoler og frie grundskoler - bl.a. om:

- Ansøgninger om tilskud til specialundervisning
- Innovation og entreprenørskab i skolen
- Elever i 4. klasse læser bedre
- Administrationssystemer
- Halvering af bidrag til vikarkassen

Kalender - 2007/08

BESTYRELSESTRÆF 2008:

Det strategiske beredskab - en lære- og arbejdsproces

Repræsentantskabsmøde 2008

PROGRAMMET ER UDE

Lilleskolerne

En sammenslutning af frie grundskoler

Ny Kongensgade 10, 1
1472 København K

Telefon 3330 7920
Telefax 7020 2643

Redaktion:
Peter Højgaard Pedersen

4. december 2007
Side 1 af 8

Ændret tilskudsregulering

Helt uventet blev reglerne for efterregulering af tilskud for perioden august til december ændret i oktober måned med tilbagevirkende kraft fra 1. august i år. Skolerne skal have efterreguleret tilskuddet, hvis skolen pr. 5. september har flere eller færre elever end for et år siden.

Hidtil har det været let at beregne størrelsen af efterreguleringen, idet denne skulle beregnes som 5/12 af finanslovstaksten. Da finanslovstaksten 2007 er på 40.322 kr. betød det, at skolen skulle have tillagt eller fratrukket 16.800 kr. pr. elev skolen havde flere eller færre i forhold til 5. september 2006.

Det nye princip er betydeligt mere kompliceret og vanskeligere at forudsige. Efterreguleringen er fortsat baseret på kendte takster på finansloven – men det er nogle andre takster; nemlig taksterne for tilskud til fællesudgifter og til undervisning. Disse takster afhænger af elevens alder og skolens størrelse – i år er der 4 forskellige takster – men fra 2008 vil der være 5 forskellige takster.

Fremover er det altså ikke tilstrækkeligt at se, hvor mange elever der er kommet flere eller færre i forhold til sidste år. Nu skal man forholde sig til, hvor gamle eleverne er og man skal forholde sig til, om der er flere end 220 elever på skolen eller ej som følge af til- eller afgang.

Tilskuddet kan reguleres på trods af uændret elevtal

Ændringer koster Lilleskolernes 52 medlemsskoler i alt 654.000 kr. i mistet reguleringstilskud. Det viser en beregning, som Lilleskolernes sekretariat har foretaget. Beregningen, som er udsendt til medlemsskolerne, viser at nogle skoler mister meget store beløb.

Men beregningen viser også, at en skole kan få efterreguleret sit tilskud, selvom skolens elevtal er uændret, der er endog eksempel på en skole der mister 1 elev, men alligevel skal have et positivt reguleringstilskud. Årsagen til disse nye typer udsving er, at elevernes alder nu betyder noget. Hvis skolen har uændret elevtal, men har fået en større andel af elever over 13 år, ja så vil skolen modtage et positivt efterreguleringstilskud, mens skolen skal aflevere tilskud, hvis andelen er faldet. Det skyldes, at undervisningstaksten til elever over 13 år er betydeligt højere end taksten til elever under 13 år.

Lilleskolerne har opstillet nogle eksempler på virkningen af de nye regler – eksemplerne, som har været bragt i Skoleposten nr. 120 bringes nedenfor.

Finansudvalget vedtog ændringen med tilbagevirkende kraft

Ændringen er gennemført ved at Folketingets Finansudvalg har tiltrådt et aktstykke, som Undervisningsministeriet har fremlagt. Det har hele tiden været meningen, at den nye måde at foretage efterregulering på skulle træde i kraft i 2008; men Undervisningsministeriet har argumenteret med, at Finansloven for 2007 faktisk forudsatte at den nye måde trådte i kraft allerede i 2007.

Da efterreguleringens størrelse fremgår direkte af friskolelovens § 11, stk. 7 skulle man tro, at der skal en lovændring i Folketinget til, for at ændre reguleringsordningen. Undervisningsministeriet oplyser imidlertid, at Finansudvalget kan "lovgive" på vegne af hele Folketinget. Konkret er det sket ved at man på grundlag af aktstykket indsætter en tekstanmærkning (nr. 189) på Lov om Tillægsbevilling for 2007. Når så tillægsbevillingsloven vedtages, ja så er friskoleloven tilsyneladende overtrumpet. Forespurgt om det virkelig kan være lovligt, oplyser Undervisningsministeriet, at denne fremgangsmåde har været praksis i over 100 år.

Mange skoler vil uvarslet miste et ikke ubetydeligt tilskudsbeløb, og staten har formentlig sparet et betydeligt beløb i efterregulering – uden at det kommer skolerne til gavn på anden vis.

Lilleskolerne finder, at det er dybt utilfredsstillende for skolerne, og meget problematisk fordi forudsigeligheden af reguleringstilskuddet forringes og tilliden til systemet undergraves.

Lilleskolerne er forbløffede og finder det meget utilfredsstillende, at Undervisningsministeriet har kørt denne sag igennem Finansudvalget uden forudgående høring hos skoleforeningerne.

Eksempler på de ændrede regler for reguleringstilskud

Hidtidig regulering pr. elev ekstra eller mindre i forhold til 5. september 2006:

5/12 af 40.322 kr. (finanslovstaksten) = 16.800,83 kr. pr. elev.

NY model for regulering pr. elev ekstra eller mindre i forhold til 5. september 2006:

5/12 af tilskud til fællesudgifter	- op til 220 elever: 5/12 af 5.143	2.142,92 kr. pr. elev
	- fra elev nr. 221: 5/12 af 2.057	857,08 kr. pr. elev
5/12 af undervisningstilskud	- elever u. 13 år: 5/12 af 27.863	11.609,58 kr. pr. elev
	- elever o. 13 år: 5/12 af 36.779	15.324,58 kr. pr. elev

Reguleringsbeløbet forhøjes med reguleringsfaktoren (+ 2%) for skoler beliggende i stedtillægsområderne 4, 5 og 6.

Eksempel 1:

En skole i stedtillægsområde 2:

- 140 elever pr. 5/9-2006
- vokser til 150 elever pr. 5/9-2007. Samtlige 10 nye elever er under 13 år (dvs. at antallet af elever på skolen over 13 år er uændret).

Reguleringstilskud: $10 \times (2.142,92 + 11.609,58) = \underline{137.525 \text{ kr.}}$

(Hidtidige reguleringstilskud: 168.008 kr.).

Eksempel 2:

En skole i stedtillægsområde 2:

- 210 elever pr. 5/9-2006
- stiger til 230 elever pr. 5/9-2007. 5 af de nye elever er over 13 år og 15 er under 13 år (dvs. at såvel antallet af elever over 13 år er vokset med 5, mens der er kommet 15 flere elever under 13 år end sidste år).

Reguleringstilskud: $10 \times 2.142,92 + 10 \times 857,06 + 15 \times 11.609,58 + 5 \times 15.324,58 = \underline{280.767 \text{ kr.}}$

(Hidtidige reguleringstilskud: 336.016 kr.)

Eksempel 3:

En skole i stedtillægsområde 6:

- 130 elever pr. 5/9-2006
- vokser til 145 elever pr. 5/9-2007. Samtlige tilkomne elever er over 13 år.

Reguleringstilskud: $(15 \times (2.142,92 + 15.324,58)) \times 1,02 = \underline{267.253 \text{ kr.}}$

(Der ganges med 1,02 da skolen er beliggende i stedtillægsområde 6 og tilskuddet derfor skal forhøjes med 2%)

(Hidtidige reguleringstilskud: 252.012 kr.).

Nye låntyper og nye vurderingskriterier 1. januar 2008

Hvis skolen planlægger at låne penge til større bygningsmæssige arbejder i 2008 eller senere, bør man seriøst overveje, om man allerede nu skal søge lån i et realkreditinstitut og herefter søge pengene forrentet bedst muligt indtil de skal bruges. Begrundelsen er, at der pr. 1. januar 2008 træder nye regler i kraft for, hvorledes skolens ejendom skal vurderes, hvis skolen vil optage en såkaldt SDO- eller SDRO-lån, som pr. 1. januar 2008 bliver den alt dominerende låntype hos realkreditinstitutionerne efter nytår.

Ved realkreditobligationslån (RO-lån), som hidtil har været dominerende, men som fremover bliver sjældne, har man anvendt en anskaffelsesværdi som grundlag for vurderingen. Fremover vil en rentabilitetsberegning (et udtryk for en lejeværdi) blive lagt til grund for vurderingen. Problemet opstår, fordi lejeværdien typisk vil være lavere end anskaffelsesværdien. Da lånegrænsen på 60-80% af værdien ikke ændres, betyder det, at der er en stor risiko for, at skolen fremover ikke kan fremskaffe så megen kapital fra kreditforeningerne som hidtil.

SDO-lån er lån baseret på særskilt dækkede obligationer. Populært sagt er den direkte forbindelse mellem låntager og långiver i form af identificerbare obligationer ophævet. Til gengæld kommer der stor fleksibilitet med hensyn til løbetid og afdragsprofil. Det er således ikke de nye låntyper der er problemet - det er først og fremmest de nye vurderingskriterier, der giver anledning til panderynken blandt revisorer og realkreditinstitutioner, der beskæftiger sig med skoler.

Gammeldags obligationslån er fortsat en mulighed

Mindst én kreditforeningen vil fortsat udstede almindelige realkredit-obligationslån baseret på navngivne obligationer som hidtil, når de nye SDO og SDRO lån introduceres pr. 1. januar 2008. LR-Realkredit har oplyst, at man efter nytår åbner en ny obligationsserie med henblik på fortsat at tilbyde blandt andet skoler "gammeldags" realkreditlån, baseret på de nuværende kriterier for værdiansættelse; nemlig bygningens anskaffelses-/genanskaffelsesværdi.

Lilleskolerne har været i kontakt med Totalkredit og BRF Kredit, som begge oplyser, at man fremover kun vil tilbyde lån baseret på de nye Særskilt Dækkede Obligationer. Endvidere har vi fået oplyst, at Nykredit og Realkredit Danmark ligeledes udelukkende vil tilbyde de nye SDO-/SDRO lån. Dermed vil det også være de nye kriterier for værdiansættelse, der skal anvendes, hvilket betyder, at en rentabilitetsberegning, der populært sagt udtrykker en lejeværdi, danner grundlag for fastsættelsen af lånerammen. Rentabilitetsberegningen skal revurderes hvert tredje år.

LR-Realkredit er landets mindste realkreditinstitut. En del skoler benytter LR-Realkredit, som har uddannelsesinstitutioner som et særligt fokusområde.

KORT NYT om lilleskoler og frie grundskoler

Havregården har fået ny skoleleder

Morten Jørgensen, der hidtil har været souschef på Havregården Lille Kost- og Dagskole i Gilleleje, er ansat som skoleleder på Havregården. Skolens forrige leder, Lennart Andersen, sagde op og forlod skolen i sommers efter kun et år på posten. Som ny souschef har Havregården udpeget Lise Færgemann, der i mange år har været ansat som socialrådgiver på skolen.

Indendørs fodbold for Lilleskoler - Havregården inviterer til stævne

Havregården Lille Kost- og Dagskole har taget stafetten op efter Helsingør Lille Skole, der i en lang år-række stod som arrangør af indendørsfodboldstævnet, og inviterer til Sjællandsmesterskaberne i fodbold for Lilleskolerne i Helsingør Hallerne. Stævnet afholdes 4. april 2008. For at stævnet kan afholdes skal mindst 30 hold tilmeldes - det koster ca. 350 kr. pr. hold at være med. Skulle hold fra Fyn, Jylland eller Bornholm have lyst til at deltage, opfordres de til at henvende sig til Havregården for at høre om mulighederne for at deltage.

Ansøgninger om tilskud til specialundervisning i 2008/09

Ansøgningsproceduren vedrørende tilskud til specialundervisning for skoleåret 2008/09 er ændret, idet SU-Styrelsens specialundervisningsenhed, som står for administrationen af de ca. 180 millioner kroner, der er afsnøret til ekstra tilskud til specialundervisning, har digitaliseret en større del af sagsbehandlingen. Skolerne skal således taste ansøgningerne ind på nettet, men den faglige dokumentation der begrundes ansøgningerne skal dog fortsat indsendes på papir.

Fristerne for ansøgning om tilskud til specialundervisning er de samme som var gældende for indværende skoleår - det vil sige: 14. februar 2008. Der gælder dog to undtagelser. Dels kan der søges hele kalenderåret til nyindskrevne elever med svære handicap. Dels gælder en særlig ansøgningsfrist pr. 30. september 2008 for nyindmeldte elever. Denne frist er især aktuel for skoler, der optager en stor gruppe nye elever ved skoleårets start, for eksempel skoler der kun har 8., 9. og 10. klasse.

Innovation og entreprenørskab i skolen og ledelsen

Innovation og iværksætteri er begreber, der er ved slå igennem og godt på vej til at blive buzz-words, når det drejer sig om at beskrive udviklingen af for eksempel skolens ledelse og den pædagogiske praksis. Med henblik på at give inspiration til hvordan der skabes gode rammer for innovative undervisningsprojekter har Undervisningsministeriet har netop udsendt "Pionermagasinet 02". Se link nedenfor.

I magasinet kan man bl.a. læse artikler, der giver "Opskriften på innovativ skoleledelse" eller fortæller om "Innovativ pædagogik i praksis". Man kan læse om "Begrænsningen som drivkraft" og at man på Den Sociale Højskole har erfaret, at "Innovation handler om forstyrrelse".

LINK: <http://pub.uvm.dk/2007/pioner2/>

Lille stigning i sygefraværet i staten

I tredje kvartal i år var sygefraværet i staten gennemsnitligt på 2,0 dag pr. ansat. I tredje kvartal 2006 var det gennemsnitlige fravær på grund af egen sygdom 1,8 dag. Opgørelsen omfatter alt sygefravær. Langtidssyge trækker naturligvis gennemsnittet op. Opgjort uden sygeperioder af mere end 30 dages varighed, var sygefraværet 1,1 dag pr. ansat i tredje kvartal 2007, hvilket er uændret i forhold til 2006.

Elever i 4. klasse læser bedre - viser PIRLS 2006

Resultaterne af den internationale undersøgelse af udviklingen i læsekompetence i fjerde klasse (PIRLS), som blev gennemført i 2006, blev offentliggjort onsdag den 28. november. Undersøgelsen - som mindst én lilleskole har deltaget i - kommer rundt om flere forhold i forbindelse med læsningen.

I Danmark har 4.001 elever fordelt på 145 skoler deltaget. Desuden har 137 skoleledere, 216

Lilleskolerne

En sammenslutning
af frie grundskoler

Ny Kongensgade 10, 1
1472 København K

Telefon 3330 7920
Telefax 7020 2643

Redaktion:
Peter Højgaard Pedersen

4. december 2007
Side 5 af 8

dansklærere og 3.754 forældre deltaget. På verdensplan har 215.137 elever fra 7.629 skoler deltaget tillige med 184.990 forældre. Af undersøgelsen fremgår bl.a.

- Siden 1991 og 2000 er der tale om en signifikant fremgang - svarende til ca. et klassetrin.
- Danske elever i 3. og 4. klasse ligger i den bedre ende og nu helt på højde med deres nordiske kammerater.
- Ca. 11% har en læsekompetence på et meget højt niveau.
- Ca. 15% af eleverne i danske 4. klasser har kun den mest nødvendige læsekompetence.
- Ca. 25% af eleverne i 4. klasse læser på 3. klasseniveau.
- Piger er stadigvæk bedre læsere end drenge.
- Ud fra undersøgelsen kan man ikke drage konklusioner om, at meget fritidslæsning er årsag til god læsekompetence - eller om det forholder sig omvendt, at god læsekompetence leder til mere fritidslæsning. Danske elever ligger pænt over gennemsnittet mht. fritidslæsning - næsten halvdelen af de danske elever læser for sjov dagligt.
- Undersøgelsen viser, at eleverne er i stand til at vurdere egen læsekompetence. Således vurderer 60% af de danske elever sig selv højt og scorer højt.
- Danske elever ligger helt i top sammen med Norge og Sverige, når det drejer sig om at føle sig tryk i skolen.
- Mange lærere er i stand til at vurdere deres klasses læsestandpunkt; men der er også en del som ikke er. Ca. en tredjedel af de lærere, som har vurderet klassen som over gennemsnit, har overvurderet klassens standpunkt. Og ca. en tredjedel af de lærere, der har vurderet klassen til at være over/under gennemsnittet, har ligeledes fejlvurderet klassen til enten at ligge for højt eller for lavt.

LINK til PIRLS-undersøgelsen: <http://www.dpu.dk/site.aspx?p=11579>

Kalender for 2008-09 - Excel ark

Kalenderen i excel-format for skoleåret 2008-09 er udsendt til skolerne. Kalenderen vil naturligvis også kunne findes på www.lilleskolerne.dk

Administrationssystem – ny oversigt

Lilleskolerne har udsendt en ajourført - og udbygget - oversigten over, hvilke administrationssystemer skolerne anvender. Anledningen er Fordelingssekretariatets orientering til skolerne om mulighederne for at foretage elektronisk dataoverførsel til Læreregistret via et såkaldt interface direkte fra skolens egne systemer.

En af Fordelingssekretariatets overvejelser går på, at det vil være komplekst og omkostningskrævende for såvel Fordelingssekretariatet som skolerne at etablere et sådant system. En af grundene hertil skulle være, at skolerne benytter mange forskellige programmer, og at kun et mindretal af skolerne benytter systemer med frit flow af data mellem de forskellige programmer, således at man kan tale om integrerede administrationssystemer, hvor der for eksempel frit overføres data finans- til lønsystem.

Lilleskolernes ajourførte oversigt peger på at ca. 10 skoler anvender integrerede systemer fra henholdsvis EDB-Brugsen og Dansk Skoledata - men reelt kan der selvfølgelig være tale om flere.

Med hensyn til elektronisk dataoverførsel i forbindelse med indberetninger er det *Lilleskolernes* opfattelse, at dette ikke ske hurtigt nok. Men det må naturligvis være sådan, at modtager af oplysningerne definerer en klar standard, hvorefter skolerne så henad vejen må anskaffe sig systemer, der kan honorere kravene. Det er urealistisk at tro, at der kan etableres modtage-systemer (interfaces) som kan "tale" med samtlige af de mange forskellige systemer, der i dag anvendes af skolerne.

Vikarkassen halverer egendækningsbidraget i 2008

Fordelingssekretariatet, som administrerer "vikarkassen", der yder tilskud til skolernes vikarudgifter i forbindelse med læreres sygdom, har oplyst at skolernes egendækningsbidrag til halveres i 2008, således at den solidariske dækning bliver på 30 kr. pr. elevpoint. Samlet set for alle skoler, som er omfattet af vikarkassen, er der tale om ganske betydelige beløb, der tidligere blev opkrævet i bidrag; men som nu bliver ude på skolerne. I 2008 forventes den samlede egendækning at udgøre ca. 6 mio. kr. mod 12 mio. kr. i 2007 og hele 32 mio. kr. i 2006. Halveringen fra 2007 til 2008 svarer til ca. 65 kr. pr. elev.

KALENDER – 2007 og 2008

Arrangementer med henvendt til bestyrelsesmedlemmer fremhæves med kursiv

12. december	SPECIALUNDERVISNING – konference/ledermøde i København. Skolerne opfordres til at invitere skolepsykologer og andre fra PPR med
10. januar	<i>Hillerød Lille Skole</i> afholder høring om kreativitet, innovation og naturvidenskab – tilmelding hos Hillerød Lille Skole – link til skolen: http://www.hillerod-lilleskole.dk/
6. marts	Ledermøde i Århus – Blandt andet om lokale løntillæg
11.- 12. april	<i>Bestyrelsestræf og Repræsentantskabsmøde 2008</i> – på Købæk Strand
29. april	Ledermøde i Holbæk – Temaer ikke fastlagt, men overenskomstfornyelsen kan meget vel blive hovedtema
27. maj	<i>Intromøde for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer i Jylland</i>
3. juni	<i>Intromøde for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer, Sjælland</i>
24. – 26. september	Ledertræf 2008 i Svendborg
1. november	<i>Lilleskolens Dag 2008</i>
12. – 14. november	Specialundervisningstræf 2008

BESTYRELSESTRÆF 2008

Det strategiske beredskab – læringsproces med Lego Serious Play – visioner, ledelse, konkrete udfordringer og samarbejdet mellem bestyrelse og skoleleder

11.-12. april 2008 på Købæk Strand

Repræsentantskabsmøde 2008 afvikles fredag, den 11. april om eftermiddagen

PROGRAMMET ER UDE – SEND TILMELDING NU